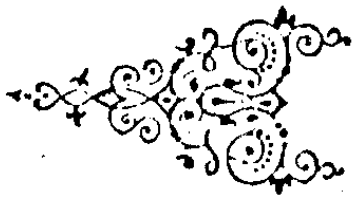
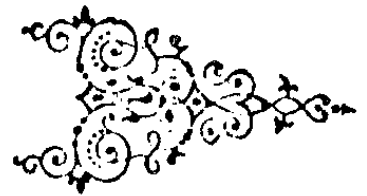

علوم غزته سي

العدد - ٢١

مسائل متفرقه

﴿اعلان﴾

هېڅ ايوالکرم علم و معرفت دن طوغان بزکه ممالک اسلاميه نك ايوالکني
استرز . ديمک که ايوالکرمک منبعی اولان علم و معرفت استرز .
ايا ممالک اسلاميه ده علم و معرفت فصل منتشر اوله بيلور . شبهه يوق
کتاب مطبوع ايله . چونکه برآدم علم و معرفت هر قدر حريص اولسه
کتاب بولامينجه نه ياپار کتاب اگر مطبوع دکلسه اهون
اولاميه جفتدن فصل ايدينه بيلور .

عجبا نه ترتيب ده کتاب علم و معرفت نشرينه الزياته ياردم ايدر
بوخفير اوتنه دن بروطن ايدرم که اوروپايلرک « انسقلويدی »
ديدلکری ترتيب ده کتاب نشر علوم و معارفه برنجی ياردم جي در .
انسقلويدی نه ديمک . کله يونانی دن مأخوذ يعنی « ايکفليوس په ديا »
دن ترکیب مزجي اولوب محیط دائره معلومات ديمک . معلومات
انسانيه يي محیط اولق اوزره شمدي په دک ياپيلان ترتيبلر ايکی در بری
هر علمی درجه طبعينه سنده يعنی موضوعنک ايجاب ايتدردیکی درجه ده
ترتيب برله شرح وتيان ايتک در فصل که ارسططاليس وابن سينا
ومتأخرين دن موضوعات العلوم يازانلر بويله يامشرايدی . ترتيب ثانی
حروف هجاء اوزره لغت کتابی کی اصطلاحات علوم وفنون اولور که
« قاموس العلوم والمعارف » تسميه اولسه بجادر . وقلرينه کوره
سید شریف ومحمد اعلى التهاونی بو ترتيب ده کتابلر يازمشلردی . بزجه
بو ترتيب ثانی انفع در . زیرا آرائيلان مسئله قولای بهيلور . وعوام
دخی استفاده ايلر .

کاشکه بويله برکتبمز اولسه ده مثلا « حکومت » کله سنه باقديغمرکی

حکومت نه دیمک و « ادرنه » لفظنه نظر ایتدی کمزده ادرنه مملکتشک
اسکی ویکی تاریخنه و جغرافیاسنه و معارف و صنائعنه و سکه سنه و دولته
منفعت و خدمته دائر معلومات آلساق و مثلاً ایچنده ابوالبشرک ترجمه
حالنی بوله جغمن کی بوکونکی مشهور آدمک دخی تراجم احوالی
اوقوساق : بوکونه دک معلوم اوله ییلان دنیا ک هر قغنی قطعه سنده ایسه
معدنلر حیوانلر اوتلر و مملکتلر و ارباب فضل و هنر و خیردن رجال و اثاث
و کتب و آثار و علوم و معارف الحاصل هپ رطب و یابس او کتاب مینده
بولنسه تعریفده اطناب اولنسه ییله ینه خفی قالاجق بعض
آلات و ادوات و بلدان و انهار و حیوانات و نباتاتک رسملری دخی او کتابده
منقوش اولسه اعلا دکل می .

اشته سعاوی شویله برکتابه باشلامغی نیت ایدردی لکن عمله ایکی
بیوک مانع وارایدی برنجی مانع یاره یوق . بویله برکتابه آزدن آز
یکرمی بیک رسم لازم رسملر بربر اوزرینه بشر فرانقه قازلسه درت بشیوز
بیک غروش یا لکزر رسم قازدرمق یاره سی . یا مطبعه مصارفی .

اشته بویوک مانعی دفع میسر اولدی شویله که بن شو علوم غزنه سنی
۲۲ صحیفه چیقاروب طور یورم یا . بو غزنه بی ایکی قسمده ترتیب ایدوب
برقسنی یعنی ۱۶ صحیفه دن عبارت بر جزء منفصلی « قاموس العلوم
والمعارف » عنوانیله بویولده برکتابه تخصیص ایتسه م ذاتا صاتیلا یوریا
مشتیرلردن کلکده اولان یاره بی رسملره و مطبعه مصارفه و یریم یواش
یواش کتاب اولور کیدر . اعنی مشتریلر هر نسخه دن جزء اولی
صحیفه لرنده کی ارقام ترتیبیله بر برینه ضم ایدوب کتاب یا پارلر و قسم ثانینی
غزنه کی اوقورلر .

البته بوتدیر معقولدر . چونکه غزنه دن کار اولدجه یاره جمع ایتک
یوانی طوتوب و برقاج یوز بیک فرانق بریکدیروبده بو کتابه باشلامق نیت
اینسه ایدم چوق وقت غائب ایتش اولوردم .

ایکجی مانع مقدار کافی کتاب نرده بولایم ده ماخذ ایدیم .
 بویوک مانع دخی مندفع درزیرا شواوتوردیغم یارسده پک مکمل
 کتبخانه وار . اشته اصل مانع بویکی دن عبارت ایدی ایکیسی دخی
 برطرف اولدی

او قدر شاشقین آدم اولورمی که خیریت ایله طول امل جائز اولدیغنی
 تفکر ایتکسزین بکا اعتراض ایتسون یعنی « بوکتابک الکالی چوق سنه ره
 محتاج عمرک کفایت ایدرمی » دیسون مع هذا بن باشلاماسنی تعهد
 ایتدم الکالی تعهد ایتدم بن یاییلدیکم قدر یاییم ده الکال
 ایده مزسم لذت واکانجه نه درلو مشغولیتده اولدیغنی فرق ایدنلر
 وارسونلر علاوه ایتسونلر الکال ایلسونلر

برده الکالنه نچون عمرم کافی اولاسون بودیدیکم کی بز « قاموس العلوم
 والمعارف » یاوه دن ومقالات زائده دن تنقیح اولدیغنی حالده اشته
 شوسطر ایله آنجق ... ۲۵ سطر اولور یعنی بیکر صحیفه دن اون جلد
 بویاسه شوغزته م ترتیبیله ۲۶ ییله تمام اولور هنوز اوتوز ایکی اوتوز اوچ
 یا شنده اولوب بو گونه دك آغری صیزی کورمیان وقلیله بونجه اعدای
 دین وعدالت مضمحل اوله جفی مظنون بولسان برساوی په
 یکرمی التی یل دها عمری « علم وعدالت استیان الله » چوق می کورد
 قالدی که بو ۲۶ یل حسابی غزته یی شوقطعه ده وشویله اون بش
 کونده برحیقاره کلدیکمه کوره در یا مشترکیریمز چوغالورده مطبعه ده
 درت بش مرتب ایشلده رک اون بش کونده بر ۴ سطر دن عبارت
 اولان قسم اولی ۲۰۰۰ سطر چیقاردیغمز حال ده بش سنه ده تمام اولور
 علوم غزته سنک ۳۲ صحیفه سنی کاملا بو قاموسه تخصیص ایتسم ...

اشته بواولماز چونکه ظلمه یه طعن و دشنام ایچون صحیفه قالماز
 شو برنجی نسخه مزنی مطالعه ایدنلر دیه مزار که « اورویا لسانلرنده
 مکمل قاموسلر وار بزمکی آنلر قدر مکمل اولماز »

واقعا انلر مکل فقط بزم قاموس اکل چونکه انکلیز و فرانسر
انسقلویدی لرنده بولد یغمزی آلدق دن فضله اوروپا لیلرک شرقده
و آسیاده بیلدکلی مواقع و بلاد و انهار و توارنج و آثار دخی بزم قاموسده
درج اولنور

فضله برشی* دهاوار بزم مملکتلرده اسکی ویکی شرح و اراشه شایان
نه قدر اثار و ارسه بوقاموسده رسم اولنور شرح ایدیلور ممالک عثمانیه ده
بنله مخایره ایدن اوچ درت یوز ذات و ارکه هر بری وطنک خیری اغورنده
واقع اولان اشعار عاجزی یه حسب الحیه خدمت ایده جکدن موقعنده کی
آثاری فوطوغراف ایله آلدیروب صوب عاجزی یه کوندر برزده
بوراده حک ایتدیروب قاموسمه درج ایدرز

اوروپا انسقلویدی لرنده موجود اصطلاحات جدیده بزم لسانده
نصل تعیر اولنور دیرر بوده لقردی می در اوکلانک برچوغی اسامی
رجال و بلدان و انهار در که بونلر تغییر اولماز برچوغی ده لسانته مخصوص
اصطلاحات صرفیه و ادبیه و ضرور امثالدر که بونلری وارسون
اولسانک صاحببری یازسون بزکندی لسانمزک صرف و ادبته داتر
اصطلاحاتی یازارز فنون و صنایع اصطلاحات کلمجه اسلافز
نه یایدیلر و اوروپا لیلر نه ایتدیلر و نه ایده یورلر سه برزده او یله یاپارز
اسلافز یونان و هند و فرس لسانلرنده بولدقلی اصطلاحات فنون
و صنائی کدی لسانلرنده بولدقلی صورتده ادخال یا خود تعریب
ایده رک آلامدیلر می اورپا لیلردن مثلا انکلیز و فرانسز یونان و لاتین
و عرب و فرس لسانلرنده بولدقلی اصطلاحاتی اخذ ایتدیلر می حاصلی
کیمسه کندی لساننده بولنیمان اصطلاحی ترجمه ایله اوغراشمی
اشته بز دخی آنلر کی عمل ایده رز نصل یاپارز تعریف ایده لم

لسان

قاموس العلوم والمعارف

(۱) قاموسمك لسانی ترکیه یعنی تصریف و اسلوب و انشاسی ترکیه یوقسه بزم لسان (السنه سائرہ مرکب اولدیغی کبی) ترکی و عربی و فارسیدن و دیگر لسانلردن دخیل کله رذن مرکب شمدی بز ترکی و عربی و فارسی ده یونان و دیگر لسانلردن بوقاموس تاریخنه قدر دیلزه دوشمش اولان اصطلاحاتی بزم اصطلاحات طانیوب استعمال ایدهرز

(۲) شول اصطلاح که کله سی عن اصل نردن کلورسه کلسون شمدی آوروپانک السنه مختلفه سی انی دکشدیرمیوب لسان علوم و بلکه لسان عموم اولش بز دخی بوقوله یی تبدیل ایتیز مثلا اوقسپچن و فوطوغراف و امثالی کله ر که اصلی یونانیدن ایمش فقط شمدی لسان مخصوص صاحبی انگلیز و فرانسز و المان و ایتالیان و هر بر قوم اوقسپچن دیورلر بعض حرف مخرجنی کندی لساننه کوره تبدیل ایتسه بیله (مثلا فرانسز اوقسیرن انگلیز اوقسپچن) ذات کله یی ترجمه ایتمش استعمال ایدیور دیمک که بوکبی کله ر یونانجه یا فرانسزجه با انگلیزجه اولقدن چیقمش علم لسانی عموم لسانی اولش بز یونی براقوبده اصل الحمامض یا ام الحموضه یا خود هواء حیاتی دیه رک اصطلاح تولیدی کبی عبته اشتغال ایتیز بز کاشکه هپ اقوام و ام بر لسان سویلسه ایدی افکارنده ایکن شمدی اصطلاحات علوم و معارف ده ولویک کله جک ایله اولسون اتحاد میسر کورندیکی حالده نیچون ترجمه و تولید ایله اوغراشالم و هیچ بر لسان صاحبک یا پاد یغی بدعتی یا بام اکر بویله کله لر ی لسانمزدده دکشدیرر ایسه ک اخلافز بزه انکسار ایدر

عثمان غازی تک

مبادی سیاستی

اوج ابدی ۱ حقوق طبیعی ۲ قرآن و سنت ۳ احکام موضوعه ۴ جهان با صبیحه ۵ بازارک
اول و قلندر ۶ حکرمیان و لایتنده ۷ رکشی عثمان غازی به کلوب رجاء ابدی که بو بازارک حاجی بکا ساتوک
عثمان غازی ابدی بو بازارک کلندر اورمالکمی واردنه آلاسون [حقوق طبیعی] یاغود تکریم تعالی
هرودی می و پیغمبرک قولی بیدر [قرآن و سنت] یاغود مراقلیم یاد شاهرینک معتاد و قانونلر بیدر [احکام موضوعه]

وصیت عثمان خان باولدش اورخان

وصیت اولی

[استقامت و استشاره] جیع وقائع دینی و دنیوی و بالجملة مطالب صوری و معنوی ده شرع
معمدی پیشوای اعمال و مقتدای افعال و احوال ایدوب [فاستقم کما امرت] جاده سندن عدول و انصاف
و عاده احکام اوامر و نواهیده مدلول حکم الهی و سنت سنیه رسالتناهدن سرمو تحلف و انصراف اولغده
هرمهم و مجهول و جمله فرموده خدا و رسول ده [فاستوا اهل الذکر انکم لاتعاون] مضمون هدایت مقرونی
وزره ره نمای پیشروان دین و فتاوی ائمه کربن و اقوال علمای راسخین ایلده حل و استشاره تقدیمه کافده امل اولنده

وصیت ثانیه

[عمود حرمت و امتیاز فضیلت ملیت] جمله محکومین و خدام و عوام حقلرنده حسب الرتبه
و المقام ترتیب احسان و افضال و تعمیم انعام و نوال ایدوب تخصیص خواص اهل اسلام و زید اجلال و اعظامله
حائز نعمت و احترام اولدر

وصیت ثالثه

[التعظیم لامرالله و الشفقه علی خلق الله و الجهاد فی سبیل الله] حالیا بدن مکره سن باعنایت یزدانی متبدل
خلافت رحمانی و مقلد قلاوده جهانبانی اولدجهک درکار اولغله شرط ایمانی حکما یعنی اجرا و لوازم
و ارکاندن اولان [التعظیم لامرالله و الشفقه علی خلق الله] دستورینی واجبه ذمت همت و اعتنا ایدوب
مکراه [جامدو فی سبیل الله] میداننده اشهب ران جد و امقام و اعلاء کلمه الله مهالنده عنایر ز الفار و اقدام اولدسه

فریحیاده آیاماده (افیون قرحصاری) مضروب طوفانی
کوسترن سکه عتیقه صورتی

طوفانی تذکار ایچون ۲ قرن میلادیده آیاماده ضرب اولنمش
Coin of Apamea in Phrygia, representing the Deluge.